

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 410

van **STEPHANIE D'HOSE**

datum: 2 februari 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Internationale dag van de vrouwensport - Aandacht voor gendergelijkheid

24 januari is sinds enkele jaren de internationale dag van de vrouwensport. Bij deze gelegenheid publiceert het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen zijn aanbevelingen voor meer gendergelijkheid in de sport.

Dit jaar draaiden die aanbevelingen om zes thema's:

- de discriminaties identificeren;
- sensibilisering en opleiding;
- sportbeoefening en organisatie van sportactiviteiten;
- sport en vrijetijdsvoorziening;
- arbeid en verloning;
- bestrijding van geweld, pesterijen en seksisme.

1. Werd door de minister bijzondere aandacht besteed aan de internationale dag van de vrouwensport? Zo ja, welke initiatieven werden al opgezet?
2. Heeft de minister kennis genomen van de aanbevelingen omtrent gendergelijkheid in de sport van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen?
3. Welke opvolging zal de minister geven aan deze aanbevelingen? Welke concrete initiatieven zal de minister in de nabije toekomst uitrollen?

Graag een overzicht voor elk van de zes thema's.

4. In het verleden heeft Vlaanderen al enkele initiatieven rond gendergelijkheid in de sport ingevoerd.
 - a) Graag een overzicht van de initiatieven die de minister sinds oktober 2019 heeft genomen rond gendergelijkheid in de sport?
 - b) Welke initiatieven werden al beslist en moeten nog uitgerold worden?
5. 'ALL IN: Towards gender balance in sport' is een Europees project, een samenwerking tussen de Raad van Europa en de Europese Unie, over gendergelijkheid in de sport. Het voerde een grootschalige datacollectie in achttien Europese landen. Daaraan nam ook Vlaanderen deel. Om meer gendergelijkheid te bereiken, lanceerden de onderzoekers een toolkit, een onlinebibliotheek met goede praktijken en een actiepagina.

- a) Hoe situeerde de gendergelijkheid in Vlaanderen zich ten aanzien van de andere deelnemers van ALL IN?
- b) Wat zijn de bijzondere werkpunten om de gendergelijkheid in de sport in Vlaanderen te versterken?
- c) Welke initiatieven werden in rechtstreekse opvolging van het ALL IN-project in Vlaanderen ontwikkeld?
- d) Welke initiatieven staan nog op stapel?
- e) Op welke manier wordt het ALL IN-project duurzaam opgevolgd?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 410 van 2 februari 2021

van **STEPHANIE D'HOSE**

1. De 'Internationale dag van de vrouwensport' is een initiatief dat recent ontstaan is in Frankrijk en ook gevolgd wordt in het Franstalige landsgedeelte. De dag is internationaal nog niet echt ingeburgerd, ook nog niet in Vlaanderen.
2. Ik heb kennis genomen van de aanbevelingen rond gendergelijkheid in de sport van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM). Dit rapport werd echter volledig geschreven vanuit het standpunt van de Franse Gemeenschap. Het Nederlandstalige rapport is daarvan een vertaling en geeft geen weerslag van de inspanningen die in Vlaanderen reeds rond dit thema zijn geleverd. De goede voorbeelden en verwijzingen naar Vlaanderen zijn voornamelijk deze die aan bod kwamen in het Europese ALL-IN project, zie ook het antwoord op vraag 3. In het rapport wordt enkel verwezen naar meldingen geregistreerd door het IGVM. Het Instituut is echter enkel bevoegd voor meldingen van de Franse Gemeenschap en het Waals Gewest. Voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest is de Genderkamer van de Vlaamse Ombudsdienst bevoegd. Daarbij is het ook belangrijk te vermelden dat Sport Vlaanderen en de Vlaamse genderkamer voortdurend en nauw samenwerken rond dit thema. Dit rapport is dus nuttig als naslagwerk, maar heeft geen weerslag op de situatie in Vlaanderen.
3. Zoals aangegeven wordt de Vlaamse context niet gevat door dit rapport, waardoor we dit ook niet als uitgangspunt voor Vlaamse beleidsacties kunnen gebruiken. Het is wel een verdienste dat dit rapport een gekende problematiek nog eens extra onder de aandacht brengt. Vanuit Vlaanderen zetten we hier reeds geruime tijd op in. In mijn beleidsnota zijn de doelstellingen 'Iedereen doen sporten' en 'Gezond en ethisch (doen) sporten' essentiële pijlers. In het ondernemingsplan van Sport Vlaanderen is 'Meer vrouwen aan het sporten' en 'Meer diversiteit in alle geledingen van de sport' ook expliciet opgenomen. Aandacht voor gendergelijkheid kadert ook in het traject naar het masterplan van het Beleidsnetwerk Inclusie IN en Door sport (BIIND) dat recent werd opgestart. Voor de monitoring is het kennisplatform van Sport Vlaanderen een belangrijke bron van informatie om bijvoorbeeld het aantal aangesloten leden, trainers en bestuursleden op te volgen en te evalueren en dit ook door de opdeling in aantal vrouwen en aantal mannen. Op het kennisplatform van Sport Vlaanderen is er sinds juni 2019 ook een afzonderlijk '[Dashboard Gender in de sport](#)' waar al deze gegevens overzichtelijk worden weergegeven en dat jaarlijks wordt geüpdatet. Vanuit een goede monitoring kunnen we een problematiek objectiveren en ook gericht werken aan de belangrijkste knelpunten. De bestrijding van gendergerelateerd geweld en acties die Sport Vlaanderen samen met zijn partners Centrum Ethiek in de Sport (ICES) en de Vlaamse sportfederaties hieronder onderneemt zijn reeds uitvoerig in allerlei parlementaire vragen aan bod gekomen en werd bij het ALL-IN project ook als goed voorbeeld naar voor geschoven.

In het ALL-IN project werden ook andere goede voorbeelden van Vlaanderen opgenomen, namelijk onze Code Goed bestuur en ook het 'comply or explain' principe (over prijzengeld) bij de subsidiëring van de topsportevenementen.

4. Het afgelopen anderhalf jaar kwamen een aantal specifieke publicaties over gendergelijkheid tot stand:

In september 2019 publiceerde ICES het rapport '[Gendergelijkheid en heteronormativiteit in de sport. Een verkennende analyse van de Vlaamse context](#)' als resultaat van een toegekende projectsubsidie aan ICES.

In april 2020 publiceerde ICES in opvolging van dat rapport nog de publicatie '[10 praktijkverhalen over sport, gendergelijkheid en seksuele diversiteit](#)'.

In november 2019 publiceerde Sport Vlaanderen een [factsheet 'Vrouw-man-verdeling in de sport'](#).

In februari 2020 publiceerde Sport Vlaanderen de vertaling van de Toolkit van het Europese ALL-IN project: '[Toolkit: Hoe gendergelijkheid in de sport bevorderen](#)'.

Het afgelopen jaar werden er door de coronamaatregelen geen praktijksessies hierover gegeven. De Toolkit en de mogelijke toepassing in het lokaal sportbeleid kwam wel aan bod tijdens een online uitwisseling op 8 december 2020 in het kader van de Maand van de Sportparticipatie van ISB.

Tijdens de Dag van de trainer op 5 december 2020 en ook tijdens de bijscholingsmarathon van VTS van eind februari tot maart 2021 wordt de sessie 'Genderstereotypen in de sport' aangeboden.

Op de planning voor maart 2021 staat de opname van een aantal beleidsrelevante Webinars; één daarvan zal specifiek gaan over 'implicit gender bias', met als bedoeling om deze onbewuste vooroordelen te leren herkennen en duiden en het belang ervan aan te tonen.

In het kader van het Beleidsnetwerk Inclusie IN en Door Sport (BIIND Sport) is gender een van de aspecten bij de acties voor meer gelijke mogelijkheden voor iedereen om aan sport te doen en het bereiken van bredere maatschappelijke doelstellingen.

Via het project ' tiener drop-out' zetten we prioritair in op de preventie van uitval van meisjes uit de sportclubwerking. Daartoe werkt Sport Vlaanderen samen met KU Leuven, ISB en VSF op basis van de grondslagen van het Europees project 'Keep Youngsters involved'. Dit project heeft de kritische succesfactoren waarop jongeren afhaken of net in de sportclub blijven, wetenschappelijk in kaart gebracht. We willen deze tool via nauw overleg met de sector (koepelstructuren, maar ook federaties, clubs, ouders en de sportertjes zelf) en via een service design-traject ontwikkelen tot een werkbare toolbox, waar de sportclub mee aan de slag kan om in de eigen werking de drop-out van tieners met specifieke aandacht voor meisjes terug te dringen.

ICES participeert in het Erasmus+ project EQUIP: Equip for Equality in Practice. Het project wil op een pragmatische manier verschillende aspecten van ongelijkheid aanpakken en een duurzame impact op pan-Europees niveau nastreven. Op basis van wetenschappelijke kennis over (on)gelijkheid en vertrekkend van de vele bestaande en geteste strategieën om meer gelijkheid te creëren in de sport, zullen verschillende sportorganisaties in 6 Europese landen aan de slag gaan. ICES is één van de partners die mee zal instaan voor het opmaken van actieplannen om ongelijkheid binnen de structuur van sportclubs en federaties aan te pakken. Het EQUIP-project zal verschillende aspecten van ongelijkheid behandelen zoals gender, seksuele oriëntatie, etniciteit, socio-economische status en fysieke mogelijkheden. Het project zal goed gemonitord en geëvalueerd worden zodat men kan leren van de verschillende

ervaringen en deze lessen kan gebruiken in Vlaanderen om sportorganisaties te overtuigen ongelijkheid en discriminatie aan te pakken.

5. a) Aan de grootschalige datacollectie (in 2019 over 2018) van het ALL-IN project namen inderdaad 18 Europese landen deel. Voor België werd de vragenlijst ingevuld door 30 Vlaamse sportfederaties, 27 Franstalige sportfederaties en 3 nationale sportfederaties, waarvan 2 bevraagd door Sport Vlaanderen (curling en bobslee/skeleton) en 1 door Adeps (biathlon). Om vergelijkingen mogelijk te maken werd gekozen om enkel Olympische sportfederaties te bevragen.

Inzake sportparticipatie was van al de sportfederaties in de 18 deelnemende landen 31% van de leden een vrouw. Voor de Vlaamse sportfederaties en de twee bevraagde Belgische federaties was dit percentage gelijkaardig, met name 30%. Deze 30% bij de ALL-IN bevraging ligt wel beduidend lager dan de 41% vrouwelijke sportende leden in Vlaamse sportclubs (Kennissplatform Sport Vlaanderen). Mogelijk is de verklaring daarvoor dat het Europese project alleen de olympische sportfederaties in beschouwing nam, terwijl de gegevens op het Kennissplatform van Sport Vlaanderen alle erkende en gesubsidieerde sportfederaties in kaart brengt. Bovendien hebben niet alle olympische sportfederaties ledencijfers ingevuld in de Europese vragenlijst, in dit geval had bv. Gymnastiekfederatie Vlaanderen deze vraag niet beantwoord. Om de cijfers juist te interpreteren moet dus vaak naar details gekeken worden.

Inzake leiderschap was het aantal vrouwelijke ceo's bij de bevraagde sportfederaties in Vlaanderen hoger dan het Europese gemiddelde (31% t.o.v. 26%); maar het aantal vrouwelijke bestuurders was nog lager dan het Europese gemiddelde. Slechts 3% van de voorzitters van de bevraagde sportfederaties in Vlaanderen was een vrouw.

% V		Voorzitter	Onder voorzitter	Raad van Bestuur	Algemene vergadering	CEO federatie
totaal ALL-IN		7%	26%	23%	26%	26%
		3%	20%	16%	18%	31%
30+2 bevroagd in Vlaanderen						

Inzake coaching was het totaal aantal geregistreerde vrouwelijke coaches in Vlaanderen een stuk hoger dan het Europese gemiddelde (57% t.o.v. 31%), maar het aantal vrouwelijke topsportcoaches is met slechts 20% nog iets lager dan het Europese gemiddelde van 22%.

- b) De knelpunten liggen in eerste instantie bij het aantal vrouwelijke bestuurders en ook wat betreft vrouwelijke topsportcoaches is zeker een inhaalbeweging nodig. In het Horizontaal Integratie- en Gelijke Kansenbeleidsplan 2020-2024 is bij de acties 2021-2024 opgenomen dat de sportsector toewerkt naar meer diversiteit in de beleids- en beslissingsorganen (sport). Sport Vlaanderen en o.a. ook het Beleidsnetwerk Inclusie IN en Door Sport zetten in op bewustmaking en sensibilisering rond een meer evenredige vertegenwoordiging van verschillende herkomstgroepen en genderverhoudingen in sportorganen.
- c-e) De Toolkit van het ALL-IN project werd door Europa enkel in het Engels en het Frans aangeboden. Aangezien deze Toolkit een zeer overzichtelijk instrument is op weg naar gendergelijkheid in de sport werd deze Toolkit door Sport Vlaanderen vertaald naar het Nederlands. De 'Toolkit: Hoe gendergelijkheid in de

sport bevorderen' werd verspreid via de verschillende kanalen van Sport Vlaanderen.

Het ALL-IN project was een kortlopend project van De Raad van Europa en de EU (maart 2018-oktober 2019). De kennis en tools van dit project waren een belangrijke aanzet voor een vernieuwde aanpak en aandacht voor het thema gendergelijkheid.

Voor een overzicht van de recente en toekomstige initiatieven rond gendergelijkheid: zie het antwoord op vraag 3 en 4.